

Виучувати листу англійською мовою можна і потрібно, при цьому поважно допомагати з листом прямо на уроці. Можна робити упор на різні аспекти і формати листа, щоб учневі було не лише корисно, але і ненудно.

Література:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с.
2. Короткіна І. Б. Академічне письмо: процес, продукт і практика : учебное пособие для вузов. М. : Издательство Юрайт, 2016. 295с
3. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Академічне письмо. Навчальний посібник. Донецьк, 2019. 130 с.
4. Тимошенко Т. В. Академічне письмо / Т. В. Тимошенко, Н. В. Гречихіна. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. С.214–219.
5. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

РОЗВИВАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ В ПРАКТИЦІ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Білоус А. А.

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри філології і перекладу

Інституту права та сучасних технологій

Київського університету технологій та дизайну

м. Київ, Україна

Традиційно багато десятиріч виховання розглядалось як передача старшим поколінням соціального досвіду (знань, практичних умінь і навичок, засобів творчої діяльності, відносин) молодому поколінню. Але в оновленому та модернізованому суспільстві ХХІ століття такі звичні та переврені процеси є достатньо малоефективними: форми досвіду можуть змінюватися протягом життя навіть одного покоління та відтворення за принципом «роби так, як я» вже є непродуктивним, спричиняє конфлікти між поколіннями. Саме тому виховання в сучасному розумінні є невід’ємним компонентом процесу освіти.

Реалії сьогодення потребують нового підходу до виховання: воно повинно бути організовано «як гуманний, антропоцентричний процес, тому що всі свої проблеми суспільство та держава мають змогу вирішити через виховну та освічену (соціалізовану, культурну) людину» [1, 3], що може стати засобом відвернення соціальної деградації, з одного боку, та засобом відновлення соціальної моральності, з іншого.

Через специфіку предмету іноземна мова має великий навчальний, виховний і розвиваючий особистість дитини потенціал: вона залучає учнів до зразків світової і рідної культури, до діалогу культур, розвиває засобами мови. Навчання ІМ здійснюється наразі в широкому соціокультурному контексті, має чітко окреслену культурознавчу спрямованість.

Сучасний підхід до навчання ІМ – особистісно-орієнтований, що відповідає новій педагогічній парадигмі, діяльнісно комунікативно-когнітивному підходу, який надає можливість будувати навчальний процес як процес пізнання та спілкування, враховуючи потреби, інтереси, темп розвитку особистості дитини, виходячи з аксіологічного підходу у вихованні, а також здійснюючи педагогічну підтримку у становленні особистості учня. При цьому когнітивність у вивченні ІМ, за визначенням А. Н. Леонтьєва, є не просто засвоєнням закономірностей структури мови, а формування картини світу учня.

Впровадження сучасних технологій навчання дозволяє більшою мірою залучити виховний потенціал іноземної мови як навчальної дисципліни. В теперішній час в практиці навчання ІМ в школах України широко використовується проектна методика, яка спирається на творчість школярів, залучає їх до дослідницької діяльності, дозволяє реально інтегрувати різні навчальні дисципліни та використовувати різноманітні режими роботи учнів, організовує навчання в співпраці.

Говорячи про учня як активного, цілеспрямованого, внутрішньо мотивованого суб'єкта навчальної діяльності, відзначимо, що цей суб'єкт представлений щонайменше трьома віковими групами: молодшою, середньою та старшою. Кожен з них характеризується своїми соціальними та індивідуально-психологічними особливостями. Наше дослідження стосується учнів старшої школи, тому ми враховуватимемо індивідуальні особливості підлітків при розгляданні впливу впровадження проектної методики в навчальну та виховну практику.

Відомо, що для кожного етапу розвитку є характерним зв'язок між рівнем розвитку відносин дитини з оточуючими та рівнем розвитку його знань, здібностей тощо. Цей зв'язок містить у собі протиріччя, яке вирішується в ході розвитку стихійно (в більшості випадків самою дитиною), або спрямовується дорослими таким чином, щоб не протиріччя було вирішено найбільш адекватно. Отже, для вчителів та самого учня основним завданням цього віку є сформованість психологічної готовності учня до професійного та особистісного самовизначення. Це включає систему світосприйняття та ціннісних орієнтирів, професійну орієнтацію та інтереси, розвинені форми

теоретичного мислення, оволодіння методами наукового пізнання, вміння самовиховання. Треба зазначити, що це завершальний етап формування особистості, в цьому віці на основі прагнення учня до автономії в нього формується повна структура самосвідомості, розвивається особистісна рефлексія, усвідомлюються життєві плани, перспективи, формується рівень домагання. При цьому, за умови добре розробленого підходу до викладання, «Іноземна мова» несе величезний виховний потенціал, бо створює виховний простір на основі культурологічного підходу, який передбачає здійснення виховання в лоні культури гуманітарними методами та засобами самої культури.

Базуючись, на освітніх вимогах, цілях, задачах проектної методики, ми підкреслюємо той факт, що саме ця технологія є оптимальною та максимально ефективною для вивчення ІМ у старшій школі. Адже саме в цьому віці відбуваються зміни в структурі психічних пізнавальних процесів. Розвиток когнітивних особливостей, а особливо інтелекту має дві характеристики – якісну та кількісну. Як зауважує І. С. Кон, кількісні зміни проявляються в тому, що учні старшої школи вирішують інтелектуальні завдання значно швидше, легше та ефективніше, ніж учні молодшої школи. Якісні зміни, перш за все, характеризуються змінами у структурі мисленневих операцій: важливо не те які проблеми вирішує учень, а як він це робить [1, с. 70].

Використання проектної методики у вивченні ІМ є дуже продуктивним, бо розвиток мислення в цьому віці продовжується і характеризується здатністю легко абстрагуватись від наочного матеріалу та робити висновки, формулювати гіпотези, перевіряти їх, доводити, підтверджувати чи спростовувати. Ці факти свідчать про те, що пріоритет розвитку у когнітивній сфері займає логічне мислення, яке є необхідною складовою психічного розвитку пізнавальних особливостей, яке вже сформовано в цьому віці. Саме це є обов'язковою передумовою для вирішення проблемних питань під час підготовки проекту.

В ситуації, коли суб'єкт навчання ставиться перед вирішенням нової проблеми (наприклад, підбір необхідного лексичного матеріалу, граматичних структур, доведення чи спрощення гіпотези тощо), саме учень старшої школи намагається використати різноманітні підходи до її вирішення та знайти найефективніший з них [2, с. 64]. Таким чином, під час виконання проекту відбувається розвиток та формування вміння аналізувати абстрактні поняття, шукати помилки в абстрактних судженнях. Зростання інтересу до різних абстрактних філософських проблем, в тому числі й до політичних, економічних, етичних, які відповідають вимогам формування соціокультурної компетентності, є однією з вікових особливостей учнів старшої школи. Беручи до уваги ці факти, ми можемо стверджувати, що ці особливості є запорукою успішного виконання проекту.

Комунікативна спрямованість навчання ІМ передбачає також формування учня як активного учасника спілкування. Спілкування є особистісним процесом. Проектна методика при цьому являє собою «кон-

денсат» факторів, що сприяють легшому здійсненню процесу спілкування, яке можливе лише за умови, що співрозмовники цікаві один одному, їм є що сказати один одному, чим поділитися. Метод проектів має передумовою створення необхідної психологічної умови успішної спільної діяльності учнів в процесі навчання ІМ, їхньої соціалізації.

Використання проектної роботи, що вимагає інтеграції таких сучасних освітніх технологій як центроване на учні навчання, навчання в співпраці, рольова гра, тандем-метод, використання мережі Інтернет з різними освітніми та прагматичними цілями, сприяє реалізації виховних задач навчання: учень стає суб'єктом спілкування, вчиться вибирати форми спілкування, сприймати, осмислювати та оцінювати позиції іншої людини, регулювати свою поведінку згідно з умовами спілкування, розвивати її активність, взаємодопомогу, формується людина культури – творча особистість.

Задачею-домінантою старшого шкільного періоду є формування професійної орієнтації учнів. Змінення соціальної позиції і програвання різних соціальних ролей при колективних видах роботи призводить до бажання розібратися в них, виправдати отриману роль, а це виховує цілеспрямованість, відповідальність, вміння відстоювати свою точку зору. Це полегшує учневі зорієнтуватися в нескінченій численності професій та обрати свій особистісний майбутній шлях.

Виконання проекту передбачає 75% самостійної роботи учнів. Самостійність учня при вивченні АМ (наприклад, пошук необхідної інформації, узагальнення, обговорення) робить учіння джерелом кількісних перетворень особистості, інтелектуального розвитку, формування вольових якостей, психологічної готовності до подолання труднощів, творчої праці. Самостійна робота – це також перетворення отриманих знань у власні переконання. Проектна робота спрямовує учнів старшої школи в майбутнє, допомагає реалізувати себе на професійній ниві.

Підводячи висновки ми зазначимо, що впровадження проектної методики в старших класах має значний розвивально-виховний потенціал. Навчально-професійна діяльність є провідною на даному етапі особистісного розвитку учнів. Завдяки їй у них розвивається потреба в праці, професійні інтереси, формуються елементи дослідницьких вмінь, здатність будувати власні життєві плани, стійкість світосприйняття. Їхній комунікативний розвиток відображає не тільки прогресивні зміни в умінні учня побудувати зв'язне висловлювання на основі словника, що розширюється, але й оволодіння мовними правилами (граматикою). Ці індивідуально-психологічні особливості учнів старшої школи демонструють, що це етап якісно нових мовленнєвих змін, що наближають суб'єкта до максимуму своїх можливостей.

Серед соціальних потреб старших підлітків найбільший вплив на ефективність вивчення та засвоєння ІМ спричиняє потребу у досягненні та покращенні результатів діяльності (володіння мовою, вміння спілкуватись в реальних ситуаціях). Саме ця потреба спонукає учнів більше концентруватись на учбовій діяльності та підвищує їхню

соціальну активність. Отже одним з найефективніших засобів вмотивування учнів у вивченні ІМ є проектна методика, яка реалізує у собі всі вище перераховані компоненти. Тому що під час виконання проекту задовольняється потреба у спілкуванні (афіліації), розширенні кругозору, заглибленні в проблему та систематизації знань. В таких штучно створених умовах АМ є не тільки інструментом спілкування, а й пізнання. Саме це сформувало наше глибоке переконання в тому, що єдиним засобом досягнення академічних успіхів учнів і посилення виховного потенціалу предмету «Іноземна мова» може послужити застосування проектної технології в шкільній практиці сьогодення.

Література:

1. Копылова В.В. Методика проектной работы на уроках английского языка: Методическое пособие. – М.: Дрофа. 2003. – 96 с.
2. Добрынин Н. Ф. О динамике внимания при обучении иностранному языку. Вопросы психологии и методики обучения иностранному языку, М.: Учпедгиз, 1947. – С. 64-68

АНГЛІЦИЗМИ ЯК ГРАФІЧНА НОВАЦІЯ МОВИ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ: СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

Будз І. Ф.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри романо-германської філології
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Куцюк Д. Ю.

*магістрантка історико-філологічного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Англіцизми все частіше проникають в українську мову в умовах глобалізації та експансії англійської мови у світі. Іншомовні запозичення використовуються практично у всіх сферах життєдіяльності людини. Лексичні одиниці мови-донора, що спочатку входять у мову-реципієнт як вузькогалузеві терміни, згодом стають загальноживаними. З появою глобальної мережі Інтернет та соціальних мереж, швидкість